

Sygn. akt I Ns 451/21

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2023r.

Sąd Rejonowy w Piszczu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Lisowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Judyta Masłowska

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2023 roku na rozprawie

sprawy z wniosku J. M.

z udziałem R. M.

o podział majątku wspólnego

p o s t a n a w i a:

Ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie J. M. i uczestnika R. M. wchodzą:

nieruchomość zabudowana składająca się z działek gruntu o numer (...), (...), (...), (...), (...), o łącznej powierzchni 1,7661 ha, położona w obrębie ewidencyjnym S., powiat (...), dla której Sąd Rejonowy w Piszczu prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 550 370 zł (pięćset pięćdziesiąt tysięcy trzysta siedemdziesiąt złotych);

nieruchomość stanowiąca niezabudowaną działkę gruntu o numer (...), o powierzchni 1,7661 ha, położona w obrębie ewidencyjnym S., powiat (...), dla której Sąd Rejonowy w Piszczu prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 62 200 zł (sześćdziesiąt dwa tysiące dwieście złotych).

Ustalić, że wnioskodawczynie J. M. poniosła nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci spłaty rat kredytu w kwocie 37 350 zł oraz zapłaty podatków od nieruchomości i ubezpieczenia nieruchomości w kwocie 1 963 zł, to jest w łącznej kwocie 39 313 zł (trzydzieści dziewięć tysięcy trzysta trzynaście złotych).

Dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie J. M. i uczestnika R. M. w ten sposób, że nieruchomości opisane w pkt. I ppkt. 1) i 2) postanowienia przyznać na własność uczestnika R. M..

Zasądzić od uczestnika R. M. na rzecz wnioskodawczynie J. M. tytułem spłaty kwotę i zwrotu połowy poniesionych nakładów z majątku odrębnego kwotę 325 941,50 zł (trzysta dwadzieścia pięć tysięcy dziewięćset czterdzieści jeden złotych 50/100, płatną w terminie 3 (trzech) miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności tej kwoty.

Oddalić wniosek J. M. o ustalenie nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w pozostałym zakresie.

Oddalić wniosek J. M. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Oddalić wniosek uczestnika o ustalenia nakładów poniesionych z majątku wspólnego na rzecz osoby trzeciej.

Nakazać ściągnąć od wnioskodawczynie J. M. i uczestnika R. M. kwoty po 2 712,55 zł (dwa tysiące siedemset dwanaście złotych 55/100) tytułem wydatków na opinię biegłego pokrytych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Piszczu.

Zasądzić od uczestnika R. M. na rzecz wnioskodawczynie J. M. kwotę 500 zł (pięćset złotych) tytułem połowy opłaty od wniosku.

Orzec, iż zainteresowani ponoszą pozostałe koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie we własnym zakresie.

Sygn. akt I Ns 451/21

UZASADNIENIE

J. M. wystąpiła z wnioskiem o podział majątku wspólnego byłych małżonków wskazując jako uczestnika postępowania R. M..

Wnioskodawczynie wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego R. M. i J. M., stanowiącego nieruchomość gruntową położoną w obrębie S., gmina P., powiat (...), województwo (...), dla której Sąd Rejonowy w Piszku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) i księgę wieczystą nr (...), składającej się z działek gruntu oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) o powierzchni 844 m², (...) o powierzchni 9 672 m², (...) o powierzchni 1 ha 1057 m², o łącznej powierzchni 2 ha 78 a 00 m², wraz z posadowionym na dz. Nr goed. (...) wolnostojącym budynkiem produkcyjno-usługowego rzemiosła ogrodniczego o konstrukcji drewnianej o powierzchni zabudowy 52,49 m², powierzchni użytkowej 55,04 m² i kubaturze 288,90 m³ o wartości szacowanej ogółem 665 600 złotych, z czego 250 000 złotych przypada na budynek, a 415 600 złotych na nieruchomość gruntową.

Wnioskodawczynie wniosła również o ustalenie, że poczyniła w okresie trwania małżeństwa i po jego ustaniu nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w łącznej kwocie na dzień wniesienia wniosku 154 696 złotych z czego:

- kwotę 80 000 złotych z tytułu darowizny E. i H. W. do majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika na pokrycie kosztów nabycia nieruchomości i wzniesienie na niej budynku, które to darowizny zostały przez darczyńców odwołane co do udziału uczestnika, a roszczenie o zwrot przez uczestnika na rzecz darczyńców udziału w ww. darowiznach o wartości 40 000 złotych zostało przekazane w dniu 29 listopada 2021 roku w drodze darowizny wnioskodawczynie,

- kwotę 20 000 złotych stanowiącą oszczędności wnioskodawczynie z okresu przedmałżeńskiego, przechowywane w domu i przekazane na zakup działki i budowę domu w S.,

- kwotę 53 600 złotych z tytułu spłaty kredytu zgodnie z umowami kredytowymi z (...) - (...) Bankiem Spółdzielczym w P. tj. umową uniwersalnego kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 30 maja 2016 roku,

- kwotę 351 złotych przeznaczoną na pokrycie składki ubezpieczeniowej za okres od 9 sierpnia 2022 roku do 8 sierpnia 2023 roku,

- kwotę 596 złotych przeznaczoną na pokrycie podatku od nieruchomości za 2022 roku,

- kwotę 149 złotych przeznaczoną na pokrycie pierwszej raty podatku od nieruchomości za rok 2023.

Jednocześnie wnioskodawczynie wniosła o ustalenie, że przyczyniła się do powstania majątku wspólnego w kwocie 775 401,55 złotych, a uczestnik w kwocie 58 651,65 złotych.

Wnioskodawczynie wniosła także o ustalenie nierównych udziałów wnioskodawczynie i uczestnika w majątku wspólnym w stosunku 90% do 10% ze względu na nierówny stopień przyczynienia się uczestnika do powstania majątku wspólnego.

Wnioskodawczynie wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, że wnioskodawczynie stanie się właścicielem na zasadzie wyłączności nieruchomości i zostanie zobowiązana do zapłaty kwoty 65 600 złotych odpowiadającej 10% udziałowi w majątku wspólnym na rzecz uczestnika w dziesięciu ratach płatnych co rok.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczynie wskazała, że małżeństwo zainteresowanych zostało zwarte w dniu 3 maja 2008 roku w M., woj. (...). Po ślubie małżonkowie zamieszkali w M., w domu rodziców wnioskodawczynie.

W. wskazała, iż zainteresowani nie zawierali małżeńskich umów majątkowych, nie ograniczali, nie wyłączała, ani nie rozszerzali wspólności majątkowej małżeńskiej. W chwili zawierania małżeństwa wnioskodawczynie posiadała majątek osobisty w postaci biżuterii o wartości 5000 złotych oraz oszczędności w wysokości 20 000 złotych przechowywane w domu.

W chwili zawierania małżeństwa uczestnik posiadał majątek osobisty w postaci samochodu osobowego marki B. o wartości 5000 złotych.

W dniu (...) urodziła się córka zainteresowanych, M. M..

W dniu 18 lutego 2021 roku Sąd Okręgowy w Radomiu, I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt I C 1501/19 orzekł rozwód małżeństwa z wyłącznej winy uczestnika R. M..

Wnioskodawczynie wraz z małoletnią córką M. M. zamieszkuje w dalszym ciągu w M., w domu rodziców, zaś uczestnik zamieszkał u swej nowej partnerki życiowej E. S., w L..

W trakcie małżeństwa wnioskodawczynie i uczestnik nabyli do majątku wspólnego nieruchomości gruntową położoną w obrębie S., dla której Sąd Rejonowy w Piszku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) i księgę wieczystą nr (...).

Na nieruchomości dz. Nr. Geod. (...) znajduje się wybudowany przez zainteresowanych budynek produkcyjno-usługowy rzemiosła ogrodniczego o konstrukcji drewnianej.

Wartość szacowana przez wnioskodawczynie nieruchomości wynosi ogółem 665 600 złotych.

W skład majątku wspólnego zainteresowanych wchodził także samochód osobowy marki S. o wartości 5 000 złotych oraz samochód osobowy marki H. o wartości 10 000 złotych.

Wnioskodawczynie poczyniła w okresie trwania małżeństwa i po jego ustaniu nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości łącznej na dzień złożenia wniosku w wysokości 154 696 złotych. Uczestnik postępowania w okresie trwania małżeństwa poczynił nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości łącznej na dzień wniesienia wniosku w wysokości 20 000 złotych.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania R. M. wniósł o ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi:

- nieruchomość gruntowa położona w obrębie S. gm. P., powiat (...), województwo (...), dla której Sąd Rejonowy w Piszku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) i księgę wieczystą nr (...) składającej się z działek gruntu oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) o powierzchni 844 m², (...) o powierzchni 780 m², (...) o powierzchni 958 m², 25/10 o powierzchni 5407 m², (...) o powierzchni 9672 m², (...) o powierzchni 1 ha 1057 m², o łącznej powierzchni 2 ha 78 a 00 m², wraz z posadowionym na działce nr (...) wolnostojącym budynkiem o powierzchni zabudowy 52,49 m², powierzchni 55,04 m² i kubaturze 288, 90 m³, o łącznej wartości 500 000 złotych.

- wierzytelność w kwocie 30 000 złotych z tytułu nakładów poczynionych z majątku wspólnego zainteresowanych J. M. i R. M. na nieruchomość stanowiącą własność rodziców wnioskodawczynie położoną w M. przy ul. (...).

Uczestnik postępowania wniósł o dokonanie podziału majątku w ten sposób, aby przyznać na jego wyłączną własność nieruchomość, przy czym zasądzić od niego na rzecz wnioskodawczynie stosowanej spłaty w terminie 9 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia, natomiast wierzytelność przyznać w udziałach po 1/2 zainteresowanym.

Jednocześnie wniósł o oddalenie wniosku J. M. o ustalenie, że wnioskodawczyni poczyniła w okresie trwania małżeństwa i po jego ustaleniu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w łącznej wysokości 154 696 złotych, oddalenie wniosku o zarządzenie zwrotu przez uczestnika na rzecz wnioskodawczyni nakładów poczynionych w okresie trwania małżeństwa i po jego ustaniu z majątku osobistego na majątek wspólny o łącznej wartości 154 696 złotych, o oddalenie wniosku, że wnioskodawczyni przyczyniła się do powstania majątku wspólnego w kwocie 744 932,53 złotych, a uczestnik postępowania w kwocie 58 651,65 złotych, a także o oddalenie wniosku o ustalenie nierównych udziałów.

W uzasadnieniu odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania zakwestionował wszystkie twierdzenia wnioskodawczyni, po za tym, iż rzeczywiście posiadają nieruchomość w S..

Uczestnik postępowania nie zakwestionował, że chorował na chorobę alkoholową. Jednak od 2012 rok, po przejściu terapii, nie spożywał już alkoholu oraz nie zażywał innych substancji psychoaktywnych. W tym czasie uczestnik postępowania pracował i z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie pozwalające na utrzymanie rodziny oraz rozpoczęcie budowy. Uczestnik postępowania podkreślił, że zarabiał więcej niż jego małżonka.

Na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2023 roku zainteresowani oświadczyli, że dokonali już podziału ruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego. ([01:01:21] k. 677v)

Sąd ustalił, co następuje:

J. M. i R. M. zawarli małżeństwo w dniu 3 maja 2008 roku w M.. Ze związku małżeńskiego posiadają małoletnią córkę M. M., urodzoną (...) w R..

Małżonków łączył system małżeńskiej wspólności ustawowej.

Po ślubie małżonkowie zamieszkali w M., przy ulicy (...), w domu rodziców J. M., w którym do swojej dyspozycji otrzymali pierwsze i drugie piętro. W trakcie małżeństwa R. M. przeszedł chorobę alkoholową. Przeszedł na leczenie odwykowe w wyniku czego od 2012 roku nie nadużywa alkoholu.

Małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Radomiu wydanym 18 lutego roku w sprawie I C 1501/19, z winy R. M.. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się 1 sierpnia 2021 roku.

(okoliczności bezsporne, dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k. 32-32v; odpis skrócony aktu urodzenia k. 33; wyrok rozwodowy k. 323-323v akt sprawy I C 1501/19 Sądu Okręgowego w Radomiu)

Podczas trwania związku małżeńskiego małżonkowie nabyli do majątku wspólnego nieruchomość gruntową położoną w obrębie S. gmina P., powiat (...), województwo (...), dla której Sąd Rejonowy w Piszku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) i księgę wieczystą nr (...), składająca się z działek gruntu oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) o powierzchni 844 m², (...) o powierzchni 780 m², (...) o powierzchni 958 m², (...) o powierzchni 5 407 m², (...) o powierzchni 9 672 m², (...) o powierzchni 1 ha 1057 m², o łącznej powierzchni 2 ha 78 a 00 m². Na nieruchomości znajduje się wybudowany przez strony budynek produkcyjno-usługowy rzemiosła ogrodniczego o konstrukcji drewnianej o powierzchni zabudowy użytkowej 55,04 m² i kubaturze 288,90 m³.

Strony w trakcie trwania małżeństwa dla potrzeb budowy zawarły z (...) - (...) Bankiem Spółdzielczym w P. dwie umowy kredytowe: umowę uniwersalnego kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 30 maja 2016 roku oraz umowę uniwersalnego kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 31 października 2016 roku. W chwili rozwiązania małżeństwa kredyty były spłacone tylko w części.

Od dnia orzeczenia rozwodu do dnia 31 stycznia 2023 roku J. M. poniosła ze swego majątku wydatek w kwocie 37 350 złotych z tytułu spłaty kredytu na wzniesienie nieruchomości.

J. M. ponosiła koszty ubezpieczenia budynku w wysokości 351 złotych za rok 2022 oraz podatku od nieruchomości w wysokości 545 złotych za rok 2022 oraz zapłaciła pierwszą ratę podatku od nieruchomości za 2023 rok w kwocie 149 złotych.

J. M. uiściła opłaty za ochronę budynku posadowionego na nieruchomości przez firmę ochroniarską (...) sp. z o.o. w latach 2019-2021 w łącznej wysokości 1 561,71 złotych.

(okoliczności bezsporne, dowód: odpis umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego REP A nr (...) k. 35-43, odpis umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego REP A nr (...) k. 44-46, odpis umowy warunkowej sprzedaży w formie aktu notarialnego rep A nr (...) k. 47-49, odpis umowy przeniesienia własności nieruchomości w formie aktu notarialnego REP A (...) k. 50-52, odpis treści księgi wieczystej k. 53-67, odpis umowy kredyty k. 94-113 i 114-133, historia operacji k. 134-135, polisa ubezpieczenia (...) k. 154-155, 156-157, historia rachunku k. 158, 163-172 decyzja w sprawie wymiaru podatku k. 159-162, oświadczenie k. 275, oświadczenie k. 276, decyzja k. 277-280, 283-286, 289-293, 286-300, 303-307, 310-314, 317-321, 324-328, 331-335, 340-344 zeznanie podatkowe k. 281-282, 287-288, 294-295, 301-302, 308-309, 315-316, 322-323, 329-330, 336-339, 345-346, zeznania świadka E. W. e-protokół z 21.07.2022r. [00:08:50], [00:09:04], [00:10:31], [00:11:14], [00:11:58], [00:13:20], [00:14:19], [00:16:09], [00:17:48], [00:20:37], [00:21:17], [00:21:48], [00:22:15], [00:22:32], [00:23:02], k. 388v-389, zeznania świadka H. W. e-protokół z 27.07.2022r. [00:38:21], [00:38:44], [00:38:57], [00:39:10], [00:39:10], [00:39:58], [00:40:29] k. 390, zeznania świadka M. W. (1) e-protokół z 27.07.2022r. [00:54:25] [00:55:35], [00:56:25], [00: (...)], [00:59:32], k. 390v-391, zeznania świadka M. W. (2) e-protokół z 27.07.2022r. [[01:06:00], [01:07:27], [01:07:44], [01:08:18] k. 391-391v, polisa ubezpieczenia (...) k. 660-661, potwierdzenie transakcji k. 662, decyzja k. 663-664, potwierdzenie transakcji k. 665-668, zeznania wnioskodawczyni J. M. e-protokół z 4.02.2023r. [00:04:43], [00:05:42], [00:06:15], [00:07:08], [00:08:04], [00:10:31], k. 676v, potwierdzenie transakcji k. 707v-710v)

W dniu 20 stycznia 2020 roku w M. pomiędzy E. W. a J. M. została zawarta umowa pożyczki na mocy której pożyczkodawca – E. W. zobowiązała się udzielić pożyczkobiorcy – J. M. pożyczki w wysokości 30 000 złotych na okres 36 miesięcy tj. do dnia 20 lutego 2023 roku. Pożyczka miała być wypłacona przez pożyczkobiorcę w 24 ratach miesięcznych w wysokości 1 250 złotych.

W dniu 20 stycznia 2022 roku w M. pomiędzy E. W., a J. M. została zawarta umowa pożyczki, zmieniona aneksem zawartym w dniu 30 września 2022 roku, na mocy której E. W. zobowiązała się udzielić J. M. pożyczkę w wysokości 17 250 złotych. Pożyczka miała być wypłacona przez pożyczkodawczynię w 12 ratach miesięcznych po 1700 złotych.

W dniu 20 stycznia 2023 roku w M. E. W. i J. M. zawarły umowę, na mocy której E. W. zobowiązała się udzielić J. M. pożyczki w wysokości 17 000 złotych. Pożyczka miała być wypłacona przez pożyczkodawcę w 10 ratach miesięcznych w wysokości 1 700 złotych.

(dowód: odpis umowy pożyczki k. 137-138, dyspozycja rachunku bankowego k. 140 zeznania świadka E. W. e-protokół z 21.07.2022r. [00:23:02] k. 389, odpis umowy pożyczki wraz z aneksem k. 607-608, k. 613 deklaracja (...) k. 609-611, 614-616, umowa pożyczki k. 618-619, deklaracja (...) k. 620-622, potwierdzenia przelewów k. 624-659)

W dniu 19 października 2021 roku E. i H. W. sporządzili pismo mocą którego odwołali darowiznę w części przypadającej na R. M. z uwagi na jego rażącą niewdzięczność polegającą na zdradzie i porzuceniu J. M. i jej córki M. M., które to spowodowało rozbitcie małżeństwa R. i J. M. i ich rodziny. Postępowanie R. M. do głębi zraniło darczyńców. Oświadczenie zostało doręczone w dniu 29 października 2021 roku.

E. i H. W. darowali swojej córce J. M. roszczenie o zwrot przez R. M. 1/2 wartości darowizn uczynionych przez E. i H. małżonków (...) na rzecz J. M. i R. M., tj. roszczenie o zwrot przez R. M. kwoty 40 000 złotych.

O rażącej niewdzięczności R. M. darczyńcy dowiedzieli się w na przełomie sierpnia i września 2019 roku. Wówczas to R. M. oficjalnie spotykał się z kochanką.

(dowód: oświadczenie o odwołaniu darowizny k. 81-82v,84-86 potwierdzenie nadania i doręczenia korespondencji k. 82-83, 87-91, odpis umowy darowizny w formie aktu notarialnego REP A nr (...) k. 92-93v zeznania świadka E. W. e-protokół z 21.07.2022r. [00:25:14], [00:31:26], [00:32:21], [00:32:49] k. 389 zeznania świadka H. W. e-protokół z 27.07.2022r. [00:42:03], [00:42:27], [00:47:39] k. 390-390v zeznania świadka M. W. (1) e-protokół z 27.07.2022r. [00:55:35], [00:57:03], [00:57:40], k. 390v-390 zeznania świadka M. W. (2) e-protokół z 27.07.2022r. [[01:08:52] k. 391v zeznania wnioskodawczyni J. M. e-protokół z 4.02.2023r. [00:18:55] k.676v)

Wartość rynkowa prawa własności do nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w Piszku prowadzi księgę wieczystą nr (...) według składu majątku wspólnego na datę ustania wspólności majątkowej małżeńskiej tj. na dzień 18 lutego 2021 roku i według cen z dnia wyceny wynosi 550 370 złotych.

Wartość rynkowa prawa własności do nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w Piszku prowadzi księgę wieczystą nr (...) według składu majątku wspólnego na datę ustania wspólności majątkowej tj. na dzień 18 lutego 2021 roku i według poziomu cen z dnia wyceny wynosi 62 200 złotych.

(dowód: opinia rzeczoznawcy majątkowego k. 464-517, opinia rzeczoznawcy majątkowego k. 518-544)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 31 § 1 k.r.o. majątkiem wspólnym małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Przepis art. 43 § 1 k.r.o. zawiera domniemanie, iż oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym.

Zgodnie z art. 46 k.r.o. od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku w sprawach nie unormowanych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i dziale spadku. Podobne odesłanie w kwestiach proceduralnych do przepisów o dziale spadku zawiera przepis art. 567 § 3 k.p.c.

Skład i wartość majątku ulegającego podziałowi ustala Sąd (art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c.). Zasadą jest, iż podział majątku wspólnego obejmuje składniki należące do danego majątku w dacie ustania wspólności oraz istniejące w chwili dokonywania podziału.

Przepisy regulujące postępowanie o dział spadku (art. 680-689 k.p.c.), jak i przepisy normujące podział majątku wspólnego (art. 566-567 k.p.c.), nie określają wprost sposobów podziału majątku. Odsyłają do uregulowań dotyczących zniesienia współwłasności (art. 688 k.p.c.).

W myśl art. 622 § 2 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c., gdy wszyscy współwłaściciele złożą zgodny wniosek co do sposobu zniesienia współwłasności, sąd wydaje postanowienie odpowiadające treści wniosku, jeżeli projekt podziału nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych.

W niniejszej sprawie zainteresowani ostatecznie zgodnie podali, że w skład ich majątku wspólnego podlegającego podziałowi wchodzi nieruchomość gruntowa położona w obrębie S., gmina P., powiat (...), województwo (...), dla której Sąd Rejonowy w Piszku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) i księgę wieczystą nr (...), składającej się z działek gruntu oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) o powierzchni 844 m², (...) o powierzchni 9 672 m², (...) o powierzchni 1 ha 1057 m², o łącznej powierzchni 2 ha 78 a 00 m², wraz z posadowionym na dz. Nr goed. (...) wolnostojącym budynkiem produkcyjno-usługowego rzemiosła ogrodniczego o konstrukcji drewnianej o powierzchni zabudowy 52,49 m², powierzchni użytkowej 55,04 m² i kubaturze 288,90 m³. Wartość składników. Wobec braku zgodnego stanowiska zainteresowanych co do wartości nieruchomości, Sąd ustalił ją w oparciu o opinię powołanego w sprawie biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości. Wartości nieruchomości ustalone przez biegłego nie były kwestionowane przez żadnego z zainteresowanych.

Przechodząc do roszczeń wnioskodawczynie o rozliczenie w niniejszym postępowaniu poczynionych przez nią nakładów z jej majątku osobistego na majątek wspólny, wskazać należy, iż roszczenia te znajdują podstawą prawną w przepisie art. 45 k.r.o., zgodnie z którym każdy z małżonków może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności.

Na wnioskodawczynie spoczywał obowiązek udowodnienia, że dysponowała ona majątkiem osobistym, który zainwestowała w majątek wspólny. O takim rozkładzie ciężaru dowodu decyduje nie tylko treść art. 6 k.c., ale również treść art. 31 § 1 k.r.o., wskazująca na przynależność do majątku wspólnego szeroko rozumianych „przedmiotów majątkowych” nabytych w czasie trwania wspólności przez oboje małżonków lub przez jednego z nich.

Wnioskodawczynie wniosła o ustalenie, iż dokonała nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny kwotę 154 696 złotych.

Na łączną kwotę nakładów miały składać się kwoty: 80 000 złotych z tytułu darowizn E. i H. W., 20 000 złotych stanowiącą oszczędności wnioskodawczynie, 53 600 złotych na pokrycie spłat wymagalnych rat kredytu, 351 złotych przeznaczoną na pokrycie składki ubezpieczeniowej, kwotę 596 złotych na pokrycie podatku od nieruchomości za 2022 rok oraz kwotę 149 złotych przeznaczoną na pokrycie pierwszej raty podatku od nieruchomości za rok 2023.

W ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby rodzice wnioskodawczynie uczynili na rzecz zainteresowanych darowizny. Brak jest dowodów z dokumentów potwierdzających ich dokonanie. Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków Sąd uznał za niewiarygodne, składa na potrzeby storny przez którą świadkowie zostali zawnioskodawni. Za dowód taki Sąd nie uznał również zgłoszenia darowizn do Urzędu Skarbowego. Podkreślić należy, że rzekome darowizny miały mieć miejsce w latach 2009, 2016, 2017. Natomiast ich zgłoszenie w Urzędzie Skarbowym nastąpiło dopiero w grudniu 2021r. (k. 277-350). Zdaniem Sądu czynność ta miała miejsce wyłącznie na potrzeby odawadniania twierdzeń przy podziale majątku zainteresowanych.

W tym stanie rzeczy na marginesie można jedynie wskazać, iż zgodnie z art. 898§1 kc darczyńca może odwołać darowiznę nawet już wykonaną, jeżeli obdarowany doupścił się względem niego rażącej niewdzięczności. Zgodnie z art. 899 § 3 kc darowizna nie może być odwołana po upływie roku od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego.

Rodzice wnioskodawczynie E. i H. W. o zdradzie uczestnika dowiedzieli się na przełomie sierpnia i września 2019 roku. Już wtedy uczestnik postępowania oficjalnie jeździł do swojej kochanki.

W ocenie Sądu bieg do złożenia oświadczenia o odwołaniu darowizny zaczął biec najpóźniej w dniu wniesienia pozwu o rozwód. Z uwagi na powyższe w przypadku udowodnienia przez wnioskodawczynię dokonania darowizn, oświadczenie o odwołaniu darowizny należałoby uznać za spóźnione.

Wnioskodawczynie nie udowodniła ponadto, że przed zawarciem małżeństwa posiadała oszczędności w kwocie 20 000 złotych. Należy zauważyć, że świadkowie zeznający w sprawie posiadali wiedzę o oszczędnościach wnioskodawczynie od samej wnioskodawczynie. Nawet jeśli przyjąć, że wnioskodawczynie faktycznie posiadała oszczędności, w żaden sposób nie wykazała, że przeznaczyła je na zakup działki oraz budowę budynku posadowionego na kupionej działce, a uczestnik postępowania temu zaprzeczył.

Z obliczeń Sądu wynika, że nakłady wnioskodawczynie na majątek wspólny po ustaniu wspólności majątkowej poprzez spłatę kredytów wyniosły 37 350 złotych. Wnioskodawczynie poniosła również koszty składki na ubezpieczenie nieruchomości 351 złotych, podatku od nieruchomości w kwocie 596 złotych, składka za ubezpieczenie za 2020 rok 417 złotych, za rok 2021 450 złotych oraz pierwszą ratę podatku nieruchomości za 2023 rok w kwocie 149 złotych.

Wobec powyższego Sąd ustalił, że wnioskodawczyni J. M. poniosła nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci spłaty rat kredytu w kwocie 37 350 złotych oraz zapłaty podatków od nieruchomości i ubezpieczenia nieruchomości w kwocie 1 963 złotych, to jest w łącznej kwocie 39 313 złotych.

Każdy z zainteresowanych wnosił o przyznanie spornej nieruchomości na jego rzecz.

Sąd dokonał podziału wspólnego majątku zainteresowanych w ten sposób, że nieruchomości przyznał na własność uczestnikowi R. M..

Wnioskodawczyni na stałe zamieszkuje w M.. Z twierdzeń wnioskodawczyni wynika, iż znajduje się w trudnej sytuacji materialnej. Na spłatę kredytu hipotecznego zaciąga pożyczki u swojej matki. Ponadto stale posiłkuje się pomocą swojej rodziny.

Uczestnik postępowania pochodzi z M.. W S. zamieszkuje także jego brat. Uczestnik zamieszkuje na nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego zamieszkuje i tam koncentruje się jego centrum życiowe.

Wobec powyższego Sąd uznał za zasadne przyznanie nieruchomości położonych w S. uczestnikowi postępowania. Wprawdzie w skład majątku wspólnego wchodzi dwie nieruchomości, ale stanowią one jedną całość gospodarczą i żaden z zainteresowanych nie wyrażał woli przyznania mu tylko jednej z nieruchomości.

Sąd oddalił wniosek J. M. o ustalenie nierównych udziałów zainteresowanych w majątku wspólnym.

Zgodnie z art. 43 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym (§ 1). Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Spadkobiercy małżonka mogą wystąpić z takim żądaniem tylko w wypadku, gdy spadkodawca wytoczył powództwo o unieważnienie małżeństwa albo o rozwód lub wystąpił o orzeczenie separacji (§ 2). Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (§ 3).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że odejście od zasady równości udziałów możliwe jest jedynie wtedy, gdy małżonek, przeciwko któremu skierowane jest żądanie, w sposób rażący i uporczywy nie przyczynia się do powstania bądź powiększenia majątku wspólnego stosownie do swoich sił i możliwości zarobkowych. Nie w każdym zatem przypadku istnienia różnicy w przyczynianiu się do powiększania majątku wspólnego przepis art. 43 § 2 k.r.o. powinien znaleźć zastosowanie (vide postanowienia Sądu Najwyższego z 26.11.1973r. w sprawie III CRN 227/73 i z 30.11.1972r. w sprawie III CRN 235/72).

W oparciu o spójne, logiczne i rzeczowe zeznania przesłuchanych w sprawie świadków, Sąd ustalił, że oboje małżonkowie przyczyniali się do powstawania majątku wspólnego.

W niniejszej sprawie trudno dopatrzeć się uchwytnej i wymiernej finansowo dysproporcji w przyczynianiu się wnioskodawczyni i uczestnika do powstawania majątku wspólnego. Ponadto w ocenie Sądu brak jest w niniejszej sprawie wspomnianych wyżej ważnych powodów przemawiających za ustaleniem na tej podstawie nierównych udziałów na korzyść uczestniczki postępowania. Jak wynika z zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oboje małżonkowie w czasie trwania małżeństwa pracowali, dochody obojga przeznaczone były na zaspokajanie bieżących potrzeb rodziny, ale także na inwestycje. Ze wspólnych środków małżonków została zakupiona nieruchomość w S. oraz wybudowano budynek. Wnioskodawczyni nie wykazała, by uczestnik postępowania nie przyczynił się do powstania majątku wspólnego lub by ten majątek trwonął. W ocenie Sądu takiego wniosku nie da się wyprowadzić z samego faktu, że na początku małżeństwa do roku 2012 uczestnik cierpiał na chorobę alkoholową. Z zeznań świadków i zainteresowanych wynika, że w tym okresie uczestnik kilka razy zmieniał pracę, jednak nie zaprzestał zupełnie zarabkować. Uczestnik poświęcał mniej uwagi swojej córce niż jej matka, ale należy zauważyć, że R. M. pracował poza

miejscem miejscem zamieszkania. Nie miał więc możliwości zajmowania się córką i domem w tym samym stopniu co wnioskodawczyni.

Odnosząc się do przyczynienia się do powstania majątku poprzez oszczędności powstałe na skutek pomocy rodziców wnioskodawczyni na rzecz małżonków poprzez oddanie do użytkowania dwóch kondygnacji ich budynku mieszkalnego oraz poprzez opiekowanie się wnuczką nie można było tych twierdzeń uznać za zasadne. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że pomoc taka nie może być traktowana jako dowód zmierzający do wykazania nierównych udziałów w majątku wspólny. Pomoc taka jest wyrazem dobrej woli rodziców jednego z małżonków i jest niesiona obojgu małżonkom. Nie można jest traktować za niesioną wybiórczo tylko jednej z stron.

Reasumując, łączna wartość majątku wspólnego zainteresowanych podlegającego podziałowi wynosi 612 570 złotych. Udziały zainteresowanych w majątku wspólnym są równe, każdy z zainteresowanych powinien otrzymać składniki o łącznej wartości 306 285 złotych ($612\ 570\ \text{zł} : 2 = 306\ 285\ \text{zł}$).

Uczestnik postępowania otrzymał składniki o łącznej wartości 612 570 złotych.

Zaszała zatem konieczność zasądzenia od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni spłaty (306 285 zł). Przy czym wnioskodawca musi zwrócić uczestniczce połowę poniesionych przez nią po ustaniu wspólności kosztów spłaty wymagalnych rat kredytu, ubezpieczenia i podatku od nieruchomości ($37\ 350 + 351 + 596 + 417 + 450 + 149 = 39\ 313 : 2 = 19\ 656,50\ \text{zł}$). Zatem łączna kwota spłaty należnej wnioskodawczyni od uczestnika postępowania wynosi 325 941,50 złotych ($306\ 285\ \text{zł} + 19\ 656,50\ \text{zł} = 325\ 941,50\ \text{zł}$).

O spłacie na rzecz wnioskodawcy Sąd orzekł zgodnie z art. 212 § 3 k.c. oznaczając termin, sposób jej uiszczenia oraz wysokość odsetek należnych w przypadku zwłoki w płatności. W ocenie Sądu okres trzech miesięcy to czas odpowiedni, który pozwoli uczestnikowi postępowania na zgromadzenie kwoty zasądzonej na rzecz wnioskodawcy.

Sąd oddalił wniosek uczestnika o ustalenie nakładów poniesionych z majątku wspólnego na rzecz osoby trzeciej, albowiem wniosek nie został przez uczestnik w żaden sposób udowodniony.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął w oparciu o przepis art. 520 § 2 k.p.c. oraz art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, uznając, iż ze względu na charakter sprawy zainteresowani winni w równym stopniu ponieść opłatę sądową od wniosku (1 000 zł) oraz koszt wynagrodzenia powołanego w sprawie biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości (848,80 zł).

Opłata od wniosku została poniesiona przez wnioskodawczynię, dlatego Sąd zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni jej połowę, to jest kwotę 500 zł.

Koszt wynagrodzenia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości wyniósł łącznie 5 425,10 złotych i tymczasowo pokryty został ze środków budżetowych Skarbu Państwa. Dlatego Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Pieszku od zainteresowanych kwoty po 2 712,55 złotych.

O pozostałych kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.